

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างกฎกระทรวง : การแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่พาหนะจะเข้ามาถึงด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ พ.ศ.....

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ : กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้าน

ด้านที่ ๑ การเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง

เพื่อให้ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

ด้านที่ ๖ การบริหารราชการแผ่นดิน

การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เพื่อให้กฎหมายมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา ไม่เลือกปฏิบัติ สามารถอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน การสร้างการรับรู้และความเข้าใจในข้อกฎหมาย และบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข

ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในการปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข รวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ เพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ ให้มีระบบงานความมั่นคงด้านสุขภาพและระบบจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข ที่ครบวงจรและบูรณาการ เพื่อยกระดับความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ (National Health Security) สามารถตอบโต้ภาวะฉุกเฉินได้ทุกภัย รวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ อย่างรวดเร็ว เป็นระบบ มีความเป็นเอกภาพ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและปลอดภัย เพื่อปกป้องชีวิต สวัสดิภาพ และความเป็นอยู่ของประชาชนชาวไทย ด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนแบบบูรณาการและยั่งยืน

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

ปัจจุบันการให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะที่เข้ามาในราชอาณาจักรแจ้งกำหนด วัน เวลา และสถานที่ที่พาหนะจะเข้ามาถึงด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศต่อเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำ

ด่านควบคุม...

ด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดแบบและวิธีการให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะที่เข้ามาในราชอาณาจักรแจ้งและยื่นเอกสารต่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรองที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งยังมีผลใช้บังคับอยู่ โดยอาศัยอำนาจในบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนั้น เพื่อให้การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และสอดคล้องกับกฎอนามัยระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ (International Health Regulations 2005 : IHR) จึงจำเป็นต้องตรากฎกระทรวงฉบับนี้

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

เนื่องจากการแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่พาหนะจะเข้ามาถึงด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ เป็นมาตรการสำคัญในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ ซึ่งมีการกำหนดบทลงโทษไว้อันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือร่างกาย สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว การนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ การจำกัดเสรีภาพในการเดินทาง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องมีร่างกฎกระทรวงฉบับนี้เพื่อให้การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

เพื่อประโยชน์ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ รวมถึงให้มีระบบงานความมั่นคงด้านสุขภาพ และระบบจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขซึ่งกำหนดให้มีการดำเนินการครอบคลุมตั้งแต่พาหนะและผู้เดินทางที่มากับพาหนะที่เข้ามาในราชอาณาจักร จึงต้องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่พาหนะจะเข้ามาถึงด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ

๓. การแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

ปัจจุบันได้มีการบังคับใช้เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดแบบและวิธีการให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะที่เข้ามาในราชอาณาจักรแจ้งและยื่นเอกสารต่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยเป็นกฎหมายลำดับรองที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งยังมีผลใช้บังคับโดยอาศัยอำนาจในบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่กำหนดให้นำมาใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งจนกว่าจะมีกฎกระทรวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้บังคับ

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหาได้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

ในต่างประเทศมีกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องคือ กฎอนามัยระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ (International Health Regulations 2005 : IHR) ซึ่งมีรัฐภาคีกว่า ๓๐๐ ประเทศ ที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่ IHR กำหนด ดังนั้น หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยจึงมีหลักการและรูปแบบในการดำเนินการป้องกันควบคุมโรคติดต่อที่คล้ายคลึงกัน แต่จะแตกต่างกันในรายละเอียดตามบริบทของแต่ละประเทศ

๔. การรับฟังความคิดเห็น

- ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว
- ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎกระทรวงนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร
กฎหมายที่มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกัน มีดังนี้

๕.๑ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ เกี่ยวกับบทบัญญัติหมวด ๒ การเข้าและออกนอก
ราชอาณาจักร หมวด ๔ การเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว

๕.๒ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เกี่ยวกับบทบัญญัติ
หมวด ๒ หน้าที่นายเรือเมื่อเวลาเรือเข้ามาหรือออกจากรน่านน้ำไทย

๕.๓ พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ เกี่ยวกับบทบัญญัติการตรวจคนเข้าเมือง
การสาธารณสุข เอกสารการเดินทาง การกักกันพืชและสัตว์

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

การจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชน

- สิทธิเสรีภาพในการเดินทาง
- การรับโทษทางอาญา

การก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระ

เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะต้องแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่พาหนะจะเข้ามาถึง
ด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศต่อเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่าง
ประเทศ

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้ไข คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่พาหนะ
จะเข้ามาถึงด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศต่อเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุม
โรคติดต่อระหว่างประเทศ โดยเทียบเคียงกับกฎหมายและแนวทางปฏิบัติเดิม และปรับปรุงให้สอดคล้องกับ
แนวทางสากล เพื่อมิให้เกิดภาระกับเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ รวมถึงตัวแทนเจ้าของพาหนะหรือ
ผู้ควบคุมพาหนะของที่มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักรไทยเกินสมควร

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

เพื่อให้มีมาตรการป้องกันและควบคุมโรคติดต่ออันตรายและโรคระบาดจากผู้เดินทางที่มาจาก
ท้องที่หรือเมืองท่านอกราชอาณาจักรที่มีโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาดเกิดขึ้นมิให้มีการแพร่ระบาดของ
ของโรคในราชอาณาจักร

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่ และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่

กำหนดให้ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และกำหนดวิธีการในการแจ้งไว้หลายวิธีการ ทั้งแจ้งโดยตรงต่อเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ แจ้งทางโทรสาร แจ้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โปรแกรม หรือแอปพลิเคชันที่จัดทำหรือควบคุมโดยกรมควบคุมโรค หรือแจ้งโดยวิธีการอื่นใดที่อธิบดีกรมควบคุมโรคประกาศกำหนดเพิ่มเติม เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

มีแนวทางในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ ผ่านทางระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมควบคุมโรค และการสื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางแพลตฟอร์มทางดิจิทัลต่าง ๆ รวมทั้งการจัดประชุมชี้แจงสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ให้แก่เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

ในระยะ ๓ ปีแรก เป็นจำนวน.....บาท

อัตราค่าจ้างที่ต้องใช้.....อัตรา

การดำเนินการตามร่างกฎกระทรวงฉบับนี้จะทำให้การใช้งบประมาณในการดำเนินการตามปกติของหน่วยงานมีประสิทธิภาพ และไม่ได้มีการสร้างกรอบอัตรากำลังหรือต้องมีการปรับโครงสร้างองค์กรเพิ่มเติมแต่อย่างใด จึงไม่ส่งผลกระทบต่องบประมาณและอัตรากำลังเพื่อการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

เมื่อกฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ จะเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบและกลไกการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศของประเทศไทย โดยจะช่วยป้องกันและควบคุมโรคติดต่อจากผู้เดินทางที่มาจากท้องที่หรือเมืองท่านอกราชอาณาจักร อันจะเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดูแลรักษาผู้ป่วยหรือผู้ติดเชื้อ และป้องกันการเกิดผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านสาธารณสุขและด้านเศรษฐกิจของประเทศ

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

ไม่มี

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ไม่มี

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญา และการให้
เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ไม่มี

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ไม่มี

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ หากเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ที่กำหนดตามร่างกฎกระทรวงฉบับนี้จะมีโทษทางอาญาอย่างไรก็ดี ด้วยพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับทางอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย ซึ่งผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้มีโทษปรับสถานเดียว ดังนั้น กรณีนี้จึงถือเป็นความผิดทางพินัยและอัตราค่าปรับเป็นพินัย ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้ว

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือ
ดำเนินกิจการทางปกครอง

เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมหรือตามสมควรแก่กรณี

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

(นายธงชัย กิริติหัตถ์ถาวร)

อธิบดีกรมควบคุมโรค

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

กรมควบคุมโรค

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์

ผู้อำนวยการกองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๓๓๑๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ legalaffairs@ddc.mail.go.th